

Sooleviiruste RNA/DNA paneel roojas

Sooleviiruste RNA/DNA paneel roojas (St-Sooleviiruste RNA/DNA paneel)

Põhja-Eesti Regionaalhaigla laboratooriumi molekulaardiagnostika labor

Telefon: 617 1768, 617 1769

Üldiseloomustus

Uuringu eesmärgiks on määrata patsientide roojast järgmisi sooleinfektsioonide tekitajaid: astroviiirus, rotaviirus A, adenoviirus F (serotüübid 40 ja 41), noroviirused GI ja GII ning sapoviirus (genotüübi grupid GI, GII, GIV ja GV).

Viiruslike sooleinfektsioonide sümptomid võivad ulatuda kergest kõhulahtisusest ägeda gastroenteriidini. Kuigi terve immuunsüsteemiga inimestel taandub viiruslik gastroenteriit tavaliselt iseenesest, võib see siiski olla surmapõhjuseks imikutel, vanemaealistel ja/või nõrgenenud immuunsüsteemiga inimestel. Sooleviirused levivad peamiselt fekaal-oraalsel teel inimeselt inimesele ning saastunud toidu ja joogivee kaudu. Rohke kehavedeliku väljutamise tõttu võib viiruslike sooleinfektsiooniga patsientidel tekkida vedelikupuudus. Kõhulahtisust, mis on kestnud kauem kui 4 nädalat, peetakse krooniliseks ning viitab mittenakkuslikule põhjusele.

Astroviiiruse infektsiooni sümptomiteks on iiveldus, peavalu ning kerge vesine kõhulahtisus, mis kestab tavaliselt 2 kuni 3 päeva, harvadel juhtudel võib astroviiirus põhjustada ka tõsist vedelikupuudust.

Grupp A rotaviirusega nakatunud lastel võib ilmnedat tõsist vesist kõhulahtisust, sageli kaasneb sellega oksendamine, palavik ja kõhuvalu. Nakatunute väljaheites võib viirusosakesi esineda väga kõrges kontsentratsioonis ja seda isegi juba 2 päeva enne kõhulahtisuse sümptomite ilmnemist.

Adenoviirus F võib põhjustada ägedat gastroenteriiti. Erinevalt teistest adenoviirustest, mida leidub ka hingamissekretsioonides, levivad adenoviirus F genotüübid 40 ja 41 ainult fekaal-oraalsel teel.

Noroviiruse infektsioonile on iseloomulikud vesine kõhulahtisus, iiveldus, intensiivne oksendamine ja kõhuvalu. Noroviirused on väga nakkavad ning säilivad pindadel väga hästi, mistõttu on noroviiruse puhangud raskesti kontrollitavad ning kiire diagnoosimine on

hädavajalik.

Sapoviirused jagunevad viieks genotüübi grupiks (I, II, III, IV ja V), neist inimesi suudavad nakatada vaid I, II, IV ja V. Sapoviirused põhjustavad gastroenteriidi puhanguid peamiselt lastel ja imikutel, ent raskelt kujunevaid nakkuseid esineb ka vanematel inimestel, seda eelkõige haiglates ning hoolekandeesutustes.

Näidustused

- Viirusliku sooleinfektsiooni diagnoosimine

Referentsväärtus

Negatiivne

Kliiniline tõlgendus

Positiivne tulemus viitab antud tekitajast põhjustatud infektsioonile. Kui analüüsi positiivse tulemuse ct väärtus on >38 , on tegemist piiripealse positiivse tulemusega. Negatiivne tulemus ei välista infektsiooni olemasolu. Kliinilise kahtluse püsimisel on näidustatud kordusuuringud.

Proovimaterjal	Roe
Proovianum	FecalSwab katsuti
Proovimaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	2...8 oC kuni 48 tundi
Segavad tegurid	Liiga limane, verine või tahke proovimaterjal
Teostamise sagedus	E-P 8:00-16:00
Mõõtemetod	qPCR (reaalaja polümeraasi ahelreaktsioon)
HK kood	66608 x 5

Kasutatud kirjandus

1. Bennet JE, Dolin R, Blaser MJ. Principles and Practice of Infectious Diseases. 9th ed. Philadelphia: Elsevier; 2020.
2. Reaktiivi kasutusjuhend – Allplex™ GI-Virus Assay, V3, 05/2022.

Koostanud: Kadi Rõuk, Mirjam Nuter, bioanalüütikud; Karl Mitt, Kedy Medar
molekulaardiagnostika laborispetsialistid

Viimati uuendatud 13.11.2024